

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 10095 af 20/04/2004 (Gældende)

**Ankestyrelsens principafgørelse C-8-04 om hjælpemiddel - merudgift ved
forsørgelsen af handicappet barn - afgrænsning - særlig
beklædningsgenstand - køredragt (flyverdragt)**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 3500543-03

Ankestyrelsens principafgørelse C-8-04 om hjælpemiddel - merudgift ved forsørgelsen af handicappet barn - afgrænsning - særlig beklædningsgenstand - køredragt (flyverdragt)

Resume:

Der kunne efter servicelovens hjælpemiddelregler ydes hjælp til særlige beklædningsgenstande, som en person ikke ville have haft brug for, hvis den pågældende ikke havde haft en funktionsnedsættelse, mens der efter merudgiftsreglerne kunne ydes hjælp til almindeligt tøj, som skulle udformes på en særlig måde.

I den konkrete sag fandtes en køredragt (flyverdragt) til brug for en 7-årig pige ved transport i kørestol at måtte betragtes som en særlig beklædningsgenstand, som hun ikke ville have haft behov for, hvis hun ikke havde haft en funktionsnedsættelse. Køredragten ville dermed kunne bevilges som et hjælpemiddel forudsat, at væsentlighedskriteriet var opfyldt, og ikke som en merudgift ved forsørgelsen af pigen.

Der blev bl.a. lagt vægt på, at køredragten var en videreudvikling af en kørepose, og at den var udformet således, at den var længere bagpå end foran, så pigen kunne sidde ned i den.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003 - § 28, stk. 1 og § 97, stk. 1

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 41, stk. 1, § 112, stk. 1 og § 112, stk. 6

Vejledninger:

Socialministeriets vejledning nr. 43 af 5. marts 1998 om sociale tilbud til børn og unge med handicap - pkt. 70-71

Socialministeriets vejledning nr. 52 af 5. marts 1998 om støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. (Lov om social service) - appendiks, pkt. 2

Sagsfremstilling:

En mor søgte kommunen om en specialsyet køredragt (flyverdragt) med lynlåse i ærmer og ben til sin 7-årige datter. Køredragten skulle bruges ved transport af datteren i kørestol. Ansøgningen var begrundet i datterens venstresidige hemiplegi, og det var også anført, at datterens venstre arm og ben var kortere end højre arm og ben.

Kommunen meddelte afslag på ansøgningen. Man vurderede således ikke, at køredragten var en særlig beklædningsgenstand, og den fandtes heller ikke at være nødvendig for at kompensere for datterens funktionsnedsættelse. Det forhold, at dragten skulle specialsys, ændrede ikke denne vurdering. Køb af køredragt (flyverdragt) måtte man betragte som en almindelig udgift til børn. Kommunen foreslog ansøger eventuelt at købe en todelt flyverdragt, hvor det var nemmere at komme i jakken. Der kunne eventuelt ansøges om merudgifter hertil efter servicelovens § 28.

Nævnet hjemviste sagen til kommunen til fornyet behandling, idet kommunens afgørelse var truffet på et utilstrækkeligt og forkert grundlag.

Nævnet henviste til hjælpemiddelbekendtgørelsens § 12 og til appendiks pkt. 2 om særlige beklædningsgenstande i vejledning om støtte til bl.a. hjælpemidler. Med baggrund heri anførte nævnet, at der måtte sondres mellem særlige beklædningsgenstande omfattet af servicelovens § 97 og specielle behov for beklædning omfattet af lovens § 28.

Nævnet fandt herefter, at en flyverdragt, som skulle specialesys på grund af nedsat fysisk funktionsevne, var en særlig beklædningsgenstand, som dermed ville kunne bevilges som hjælpemiddel efter servicelovens § 97 forudsat, at væsentlighedskriteriet i hjælpemiddelbekendtgørelsens § 1 var opfyldt.

I forhold til det af kommunen anførte om, at barnet ville kunne bruge en almindelig rummelig jakke, hvorfor der ikke var behov for specialesyet tøj, bemærkede nævnet, at det faktiske grundlag for denne vurdering ikke fremgik af sagsakterne. Nævnet havde derfor ikke mulighed for at tage stilling til, om denne vurdering var foretaget på et tilstrækkeligt grundlag.

I klagen til Ankestyrelsen anførte kommunen bl.a., at sagen havde principiel betydning for afgrænsningen mellem hjælpemiddelreglerne og reglerne om dækning af merudgifter ved forsørgelsen. Der var således behov for en afklaring af, hvornår en beklædningsgenstand var en særlig beklædningsgenstand efter servicelovens § 97, og hvornår der var tale om merudgifter til beklædningsgenstande efter servicelovens § 28.

Kommunen mente, at når der var tale om almindeligt tøj til børn i den pågældende alder, skulle der ydes hjælp efter reglerne om merudgifter, hvis barnet skulle have dyrere eller specialesyet tøj på grund af sit handicap. De særlige beklædningsgenstande efter hjælpemiddelreglerne var derimod beklædningsgenstande, som man typisk ikke ville have haft behov for, hvis man ikke havde haft en funktionsnedsættelse. I den konkrete sag havde datteren en alder, hvor det var normalt at have en flyverdragt.

Under behandlingen af sagen i Ankestyrelsen blev det fra det firma, som var angivet som leverandør af køredragten, oplyst, at de køredragter, som firmaet lavede, udelukkende var beregnet til kørestolsbrugere. Køredragterne var en videreudvikling af køreposer. Køredragterne var udformet som flyverdragter, der var længere bagpå end foran, så brugeren kunne sidde ned i dem. Der var lynlås fra hals til fod og fra skulder til håndled, så dragterne var nemme at få på. Dragterne blev syet efter individuelle mål.

Sagen blev behandlet i principielt møde til belysning af afgrænsningen mellem hjælpemiddelreglerne i servicelovens § 97 og reglerne om merudgiftsydelse i servicelovens § 28 for så vidt angik hjælp til beklædningsgenstand i form af specialesyet køredragt (flyverdragt).

Afgørelse:

Ankestyrelsen var enig med nævnet, der havde hjemvist sagen til kommunen til ny behandling og afgørelse.

Ankestyrelsen var ligeledes enig med nævnet i, at køredragten til ansøgers datter var en særlig beklædningsgenstand, som dermed ville kunne bevilges som hjælpemiddel efter servicelovens § 97, forudsat at væsentlighedskriteriet var opfyldt. Sagen skulle således ikke vurderes ud fra servicelovens § 28 om merudgiftsydelse.

Ankestyrelsen lagde til grund, at datteren var kørestolsbruger, og at der var ansøgt om en køredragt.

Ankestyrelsen lagde vægt på hjælpemiddelbekendtgørelsens § 12 og appendiks pkt. 2 i Socialministeriets vejledning om støtte til bl.a. hjælpemidler. Heraf fremgik det, at der efter hjælpemiddelreglerne kunne

ydes hjælp til merudgifterne ved anskaffelse af særlige beklædningsgenstande. Som eksempler på særlige beklædningsgenstande var i vejledningen nævnt bl.a. regnslag til kørestole og køreposer.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på pkt. 70 i Socialministeriets vejledning om sociale tilbud til børn og unge med handicap. Heraf fremgik det bl.a., at der efter merudgiftsreglerne kunne ydes hjælp til tøj, som skulle udformes på en særlig måde.

Ankestyrelsen vurderede på denne baggrund, at der efter hjælpemiddelreglerne kunne ydes hjælp til særlige beklædningsgenstande, som en person ikke ville have haft brug for, hvis den pågældende ikke havde en funktionsnedsættelse, mens der efter merudgiftsreglerne kunne ydes hjælp til almindeligt tøj, f.eks. bukser, bluser, overtøj m.v., som skulle udformes på en særlig måde.

Ankestyrelsen fandt herefter, at den køredragt (flyverdragt), der var søgt om, var at betragte som en særlig beklædningsgenstand, som datteren ikke ville have haft behov for, hvis hun ikke havde en funktionsnedsættelse.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at køredragten skulle benyttes ved transport af datteren i kørestol. Den skulle udformes, således at der var lynlåse i ærmer og ben, og venstre ærme og ben skulle være kortere end højre ærme og ben.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på, at køredragten var en videreudvikling af en kørepose. Dragten var udformet således, at den var længere bagpå end foran, så brugeren kunne sidde ned i den. I ansøgningen var der som leverandør henvist til et bestemt firma.

Ankestyrelsen fik fra dette firma telefonisk oplyst, at de køredragter, som firmaet lavede, udelukkende var beregnet til kørestolsbrugere og udformet som flyverdragter, der var længere bagpå end foran så brugerne kunne sidde ned i dem. Der var lynlås fra hals til fod og fra skulder til håndled, så dragterne var nemme at få på. Dragterne blev syet efter individuelle mål.

Ankestyrelsen gjorde opmærksom på, at der ikke med afgørelsen var taget stilling til, hvorvidt de øvrige betingelser i servicelovens § 97 for at yde køredragten som hjælpemiddel, herunder væsentlighedskriteriet, var opfyldt. Denne vurdering måtte foretages af kommunen, eventuelt efter indhentelse af yderligere oplysninger, herunder oplysninger om nødvendigheden af køredragten i forhold til at kompensere for datterens funktionsnedsættelse.

Ankestyrelsen tiltrådte således det sociale nævns afgørelse.